

Spis treści

Podziękowania	XI
Przedmowa do wydania polskiego	XIII
Wprowadzenie	XVII
1. Dżihad w Koranie i literaturze komentatorskiej	1
Jakie jest podstawowe znaczenie słowa „dżihad”?	3
Jak często słowo „dżihad” występuje w Koranie?	3
Czy Koran odnosi się do różnych form dżihadu?	4
Czy Koran odnosi się do dżihadu duchowego?	5
Jakie jest znaczenie dżihadu w okresie mekkańskim?	6
Czy w okresie mekkańskim dżihad miał znaczenie militarne?	8
Co oznaczał dżihad w okresie medyńskim?	9
Czy w Koranie dozwolona jest wyłącznie walka defensywna?	11
Czy dżihad w Koranie odnosi się do świętej wojny?	14
Czy muzułmanie mogą nadal walczyć, gdy wróg przestaje walczyć i pragnie pokoju?	16
Czy wersety pokojowe w Koranie są uchylone przez „werset miecza”?	17
Czy Koran nakazuje walkę z chrześcijanami i Żydami?	20
Czy Koran mówi muzułmanom, aby nie przyjaźnili się z Żydami i chrześcijanami?	23
Czy Koran wspiera ofensywną działalność wojskową mającą na celu szerzenie islamu?	25
Czy dżihad wojskowy jest stałym obowiązkiem religijnym w Koranie?	28
Jakie były przyczyny podbojów militarnych, które nastąpiły po śmierci Mahometa?	30
Co Koran mówi o męczeństwie?	31
Czy status religijny męczennika militarnego jest wyższy niż innych muzułmanów?	32
Czy Koran dopuszcza samobójstwo?	34
Czy Koran akceptuje terroryzm?	34
2. Dżihad w literaturze hadisów	37
Co oznacza „dżihad” w literaturze hadisów?	39
Czy hadisy opisują, jak należy przeprowadzić wojskowy dżihad?	44
Jak powinniśmy rozumieć hadis, który nakazuje muzułmanom walczyć z niemuzułmanami, dopóki ci nie zaakceptują islamu?	45
Co literatura hadisów mówi o męczeństwie?	46

Skąd można mieć pewność, że ktoś osiągnął męczeństwo?	49
Czy istnieją hadis, które wydają się zaprzeczać Koranowi odnośnie do męczeństwa?	50
Czy istnieje hadis, który obiecuje męczennikom na polu bitwy nagrodę w postaci siedemdziesięciu dwóch dziewczyn?	51
Czy literatura hadisów zachęca do poszukiwania męczeństwa?	53
Czy istnieją wyraźne poglądy szyickie na temat męczeństwa?	54
Co literatura hadisów mówi o samobójstwach i terroryzmie?	54
Czym są wielki i mniejszy dżihad?	55
Czy tradycyjne zbiory zawierają hadis, które opisują pozamilitarne aspekty dżihadu?	56

3. Dżihad w literaturze prawniczej **59**

Jak prawnicy muzułmańscy rozumieli dżihad?	60
Jakie są poglądy prawników na temat tego, w jaki sposób i przez kogo powinna być wypowiedziana wojna?	62
Czy ludność cywilna może być celem ataku wojskowego?	63
Jak prawnicy postrzegali męczeństwo?	65
Jak należy traktować jeńców wojennych?	66
Czy muzułmanie mogą walczyć pod rozkazami zdeprawowanych władców?	68
Czy prawnicy zezwalali na ofensywny dżihad wojskowy?	69
Czy prawnicy uważali wojskowy dżihad za świętą wojnę?	72
Czy kobiety mogą brać udział w dżihadzie militarnym?	73
Czy Żydzi, chrześcijanie i inni niemuzułmanie mogą brać udział w dżihadzie wojskowym?	75
Dlaczego średniowieczni prawnicy podzielili świat na Siedzibę Islamu (<i>Dar al-Islam</i>) i Siedzibę Wojny (<i>Dar al-Harb</i>)?	76
Czy podział świata na Siedzibę Islamu i Siedzibę Wojny nadal obowiązuje w okresie nowożytnym?	78
Czy prawnicy zezwalali na ataki samobójcze?	79
Jakie są poglądy prawników na temat terroryzmu?	80

4. Dżihad w literaturze moralnie budującej, etycznej i mistycznej **83**

Co oznacza dżihad w codziennym życiu przeciętnego wierzącego?	84
Czy dżihad wojskowy jest uważany za najwyższą formę walki człowieka?	87
Na czym polega wielka walka?	89
Dlaczego niektórzy ludzie zaprzeczają idei, że dżihad duchowy jest prawdziwą częścią dżihadu?	89
Czy walka duchowa dotyczy głównie mistyków?	91
Czy we wczesnych pismach islamskich pojawiają się odniesienia do niemilitarnych form dżihadu?	92
W jaki sposób mistycy muzułmańscy praktykują wewnętrzny, wielki dżihad?	94
Czy prawnicy odnosili się w swoich pismach do dżihadu duchowego?	96

5. Dżihad w koncepcjach współczesnych rewolucjonistów politycznych i bojowników	101
W jaki sposób współcześni bojownicy świata islamu rozumieją dżihad?	103
Którzy pierwsi myśliciele wpłynęli na współczesnych rewolucjonistów politycznych i bojowników?	104
Kto jeszcze ma znaczny wpływ na stanowisko współczesnych grup bojowników?	105
Czym jest dżahilijja?	108
W jaki sposób bojownicy islamscy usprawiedliwiają swoje brutalne ataki na innych muzułmanów i niemuzułmanów?	109
Czy w XX wieku myśliciele szyiccy wzywali do rewolucji politycznej jako formy dżihadu?	112
Jakie były poglądy Osamy bin Ladēna na temat dżihadu?	114
Czym są „operacje męczeńskie” i kiedy się rozpoczęły?	115
W jaki sposób bojownicy islamscy usprawiedliwiają ataki samobójcze?	116
W jaki sposób ISIS usprawiedliwia swoje brutalne działania jako dżihad?	118
Gdzie są „umiarkowani” muzułmanie i dlaczego nie potępiają ekstremizmu?	119
6. Dżihad w poglądach współczesnych badaczy głównego nurtu	121
Jak współcześni uczeni muzułmańscy rozumieją dżihad wojskowy?	122
Co mówią współcześni uczeni muzułmańscy na temat abrogacji w Koranie?	122
Czy istnieją uczeni muzułmańscy, którzy kwestionują poglądy bojowników islamskich?	125
Czy są muzułmańscy uczeni, którzy potępiли poglądy Osamy bin Ladena i jego zwolenników po atakach z 11 września?	130
Czy muzułmańscy uczeni wypowiadają się przeciwko zamachom samobójczym?	131
Dlaczego muzułmańscy uczeni kolektywnie nie potępiają terroryzmu?	133
Czy uczeni muzułmańscy potępiłi ISIS i jego bojowe poglądy?	134
Jakie są główne różnice poglądów w kwestii przemocy między bojownikami a uczonymi głównego nurtu islamu?	135
7. Dżihad jako pokojowa walka i przywracanie pokoju	137
Czy w islamie istnieje pacyfizm?	138
Czy dżihad można rozumieć jako pokojową walkę i przywracanie pokoju?	139
Którzy myśliciele muzułmańscy rozumieją dżihad jako walkę bez przemocy?	140
Co spowodowało współczesny zwrot w kierunku myślenia o dżihadzie jako o walce bez użycia przemocy?	142
Czy w islamie istnieją teologiczne podstawy do promowania pokoju?	144
Czy muzułmańscy działacze pokojowi odrzucają dżihad wojskowy?	147

8. Dżihad i jego recepcja na Zachodzie	151
Czy istnieje zachodni odpowiednik dżihadu militarnego?	153
Czy islam ma wpływ na rozwój współczesnego prawa międzynarodowego?	154
Czy klasyczne islamskie prawo narodów jest zgodne ze współczesnym prawem międzynarodowym?	155
Czy istnieją współcześni muzułmańscy krytycy koncepcji siedzib wojny i pokoju?	157
W jaki sposób zachodnie media przedstawiają dżihad?	159
Czy amerykańskie media pokazują akty przemocy dokonywane przez muzułmanów w inny sposób niż te dokonywane przez niemuzułmanów?	161
W jaki sposób Hollywood portretuje dżihad i muzułmanów?	163
W jaki sposób Internet wpływa na społeczne postrzeganie dżihadu na Zachodzie?	164
Czy istnieją zachodni bojownicy, na których ma wpływ islamofobiczna retoryka o dżihadzie?	165
W jaki sposób można kwestionować antyislamskie dyskursy, które zniekształcają znaczenie dżihadu?	168
Czy instytucje edukacyjne mogą odgrywać rolę w dostarczaniu zrównoważonych informacji o dżihadzie?	171
Słowniczek: ważne nazwy, miejsca, wydarzenia i terminy	173
Bibliografia	187

oprac. BPK